

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

היכולות שהתגלו מתוך הקשי

בקצור-שלחן-ערוך. נכון אמרתי לך שאני רוצה לדעת את ההלכות על בריש?..

כך זמנו של אביש נמרח בכל ערב כממרח השוקולד על הסנדוויץ. בכל יום עלה על יצועו מאחר מאד. דבורים ומבצעים לא עזרו לו. כי עסוקי התעוררו 'בדיוק' בזמן שהיה עליו ללכת לישון.

שבוע אחד נסעו הורי אביש לחוץ-לארץ. העמידו בייבי סיטר להיות אחראית על האחים הקטנים. אביש התבקש לעזר בהכנות הערב אך ללא הצלחה. הבית נראה כהפגנה מבלבלת וקשה. ביצים שהכין נשרפו. כוסות מים נשפכו. בגדים התלכלכו. אחיו בכו והתקוטטו. צעקות נשמעו. צרחות נשארו. אביש אבד עשתונות, גם הוא כמעט בכה. דמעותיו הסתתרו...

למחרת החליט אביש לעצמו: "לא אתן היום שיקרה מה שקרה אתמול. אני מקרח לגלות את כוחותי כילד גדול ואחראי. בעוד אחיו משחקים, הכין את כל הארוחה על השלחן, מלבושי שנה ונעגל וואסער. אף הוא למד את למודיו בזמן ונכנס לישון מקדם. למד גם אביש שדוקא מתוך הקשי והבלגן השברון והמצוקה יכול גם הוא להיות ילד חרוץ וזריז וללכת לישון מקדם. כמו הבן מלך שגלה את האבנים טובות דוקא כשנקה אצבעו והיה לו כואב וקשה.

כמה מרגש לשמע את שם המעשה "בן מלך שהיה מאבנים טובות". הבן מלך מרמוז עלינו בני המלך. רבנו מגלה לנו שכל יהודי עשוי מאבנים ונקודות טובות.

במעשה ראינו שהבטיח הצדיק למלך שיהא הבן מאבנים טובות, אך מה בפעל היה? איש לא ראה שהוא מאבנים טובות. המלך לא ראה שהבטיח הצדיק התקימה, אך בלבד האמין וידע כי אם הצדיק הבטיח, זה קים ללא ספק, אף אם אינו רואה ומבין זאת.

יום אחד כאשר בן המלך חתך עצים ונחתך באצבעו, או אז התגלה הגלוי, כי אכן הוא עשוי מאבנים טובות.

מה לומדים אנו ממעשה נפלא זה? כי הנקודות והאבנים הטובות טמונים בנו, אנו ממש עשויים מהרבה הרבה טוב. אך מתי מתגלה היפי שלנו? כשמתחילים לעבר מעברים קשים עליות וירידות. זה הזמן שאנו מגלים זאת.

כך היה עם אביש מפתח ח'. בכל ערב היה אביש מתעכב ללכת לישון. אמו בקשה ממנו להביט על השעון ולהזדרז לקרא קריאת שמע. אף אביש היה רחוק מזה כרחוק הים מן השמים. היה עליו לסדר את השלחן. להכניס משניות לארון. לברך ברכת המזון. להכין נעגל וואסער. לצחצח שנים. להלביש מלבושי שנה. לפתע נזכר שהמשחק נשאר אצל השכן. כאשר סים את הכנותיו נשכב במטה בשעה טובה. לפתע קם שוב פעם "מה קרה?" שאלה אמו. "שכחתי ללמד תשע סעיפים

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה ה' - מבן מלך שהיה מאבנים טובות

על היהודים שיתפללו שיהיה לו בן, והיו מבקשים ומחפשים את הצדיק הנ"ל ולא מצאו אותו, כי כבר נפטר.

ובקשו עוד ומצאו עוד צדיק גנוז, ואמרו לו שיתן להמלך בן, ואמר שאינו יודע כלל. והודיעו להמלך, ואמר לו המלך גם כן כנ"ל: הלא היהודים בידי וכו', כנ"ל.

אמר לו החכם (הינו זה הצדיק הנ"ל): תוכל לעשות מה שאצוה? אמר המלך: הן. אמר לו החכם: אני צריך שתביא כל מיני אבנים טובות, כי כל אבן טוב, יש לו סגלה אחרת, כי יש אצל המלכים ספר שכתוב בו כל מיני האבנים טובות.

אמר המלך: אני אוציא חצי מלכותי כדי שיהיה לי בן. והלך והביא לו כל מיני האבנים טובות ולקחם החכם והדקם. ולקח כוס יין ונתנם לתוכו, ונתן חצי הכוס להמלך לשותות וחציה להמלכה.

ואמר להם שיהיה להם בן שיהיה פלו מאבנים טובות, והיו בו כל הסגלות של כל האבנים טובות, והלך למקומו. וילדה בן, ונעשה שמחה גדולה על המלך.

והבן הנולד לא היה מאבנים טובות. כשהיה הבן בן ארבע שנים היה יפה תאר מאד וחכם גדול

פעם אחת היה מלך וגזר על המדינה גרוש מעשה במלך אחד שלא היו לו בנים, והלך ועסק בדאקטורים, כדי שלא תהיה מלכותו נהפכת לזרים, ולא הועילו לו.

וגזר על היהודים שיתפללו בעבורו שיהיו לו בנים. והיו היהודים מבקשים ומחפשים צדיק, כדי שיתפלל ויפעל שיהיו לו בנים, ובקשו ומצאו צדיק גנוז, ואמרו לו שיתפלל שיהיו להמלך בנים, וענה שאינו יודע כלל. והודיעו להמלך,

ושלח המלך פקדתו (שקורין אוקאז) אחריו, והביאו אותו להמלך. והתחיל המלך לדבר עמו בטוב: הלא אתה יודע, שהיהודים הם בידי לעשות בהם כרצוני. על כן אני מבקש ממך בטוב שתתפלל שיהיו לי בנים.

והבטיח לו שיהיה לו באותה שנה ולד. והלך למקומו, וילדה המלכה בת, והיתה אותה הבת מלכה יפה תאר מאד,

וכשהיתה בת ארבע שנים, היתה יכולה כל החכמות ולזמר בכלי שיר, והיתה יודעת כל הלשונות. והיו נוסעים מלכים מכל המדינות לראותה, והיה שמחה גדולה על המלך.

אחר כך נכסף המלך מאד שיהיה לו בן, כדי שלא תהיה מסבת מלכותו לאיש זר, וגזר שוב

בְּכָל הַחֲכָמוֹת, וְהָיָה יוֹדֵעַ כָּל הַלְשׁוֹנוֹת, וְהָיָה נוֹסְעִים מַלְכִּים לְרֹאוֹתוֹ.

וְהַבֵּת מַלְכָּה רָאֲתָה שְׂאִינָה חֲשׁוּבָה כָּל־כֶּף וְנִתְקַנָּאָה בּוֹ. רַק זֹאת הָיָה נִחְמָתָה, בְּאֲשֶׁר שְׂאוֹתוֹ הַצַּדִּיק אָמַר שֶׁיְהִיָּה כָּלוּ מַאֲבָנִים טוֹבוֹת. טוֹב שְׂאִינוֹ מַאֲבָנִים טוֹבוֹת.

פַּעַם אַחַת הָיָה הֶבֶן מָלֵךְ מִחֲתָךְ עֲצִים וְנִקְרָא בְּאֶצְבָּעוֹ, וְרָצְתָה הַבֵּת מַלְכָּה לְכַרֵּךְ אֶת אֶצְבָּעוֹ, וְרָאֲתָה שֵׁם אָבֶן טוֹב, וְנִתְקַנָּאָה בּוֹ מְאֹד וְעָשְׂתָה עֲצָמָה חוֹלָה, וּבָאוּ כַּמָּה דְּאִקְטוֹרִים, וְלֹא הָיוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לָהּ רְפוּאָה,

וְקָרְאוּ לְמַכְשָׁפִים. וְהָיָה שָׁם מְכַשֵּׁף, וְגִלְתָּה לוֹ הָאֵמֶת, שֶׁהִיא עָשְׂתָה עֲצָמָה חוֹלָה, כִּנ"ל, וְשִׁאָלָה אוֹתוֹ אִם יוּכַל לַעֲשׂוֹת כִּשְׁוֹף לְאָדָם שֶׁיְהִיָּה מִצָּרָע. אָמַר: הֵן.

אָמְרָה לוֹ: אוּלַי יִבְקֹשׁ מְכַשֵּׁף שֶׁיִּבְטֹל הַכִּשְׁוֹף וְיִתְרַפָּא. אָמַר הַמְכַשֵּׁף: אִם יִשְׁלִיכּוּ הַכִּשְׁוֹף אֶל הַמַּיִם, לֹא יוּכְלוּ לְבִטְלוֹ עוֹד.

וְעָשְׂתָה כֵּן, וְהִשְׁלִיכָה הַכִּשְׁוֹף אֶל הַמַּיִם, וְנַעֲשֶׂה הֶבֶן מָלֵךְ מִצָּרָע מְאֹד, (וְהָיָה לוֹ) עַל חֲטָמוֹ צָרַעַת וְעַל פָּנָיו וְעַל שְׂאֵר גּוּפוֹ, וְעַסַּק הַמָּלֵךְ בְּדִקְטוֹרִים וּבְמַכְשָׁפִים וְלֹא הוֹעִילוֹ.

וְגִזַּר עַל הַיְּהוּדִים שֶׁיִּתְפַּלְּלוּ, וּבִקְשׁוּ הַצַּדִּיק הַנ"ל, וְהִבִּיאוּ אוֹתוֹ לְמָלֶךְ, וְהַצַּדִּיק הַנ"ל הָיָה מִתְפַּלֵּל תָּמִיד לַהֲשֵׁם יִתְבָּרָךְ בְּאֲשֶׁר שֶׁהוּא הָיָה מִבְּטִיחַ שֶׁיְהִיָּה הֶבֶן מָלֵךְ כָּלוּ מַאֲבָנִים טוֹבוֹת, וְלֹא הָיָה כֵּן, וְהָיָה טוֹעֵן לַהֲשֵׁם יִתְבָּרָךְ: הָאֵם עָשִׂיתִי זֹאת בְּשִׁבְלִי

כְּבוֹדִי? לֹא עָשִׂיתִי כִּי אִם בְּשִׁבְלִי כְּבוֹדְךָ, וְעַכְשָׁיו לֹא נִתְקַיֵּם כְּמוֹ שְׂאֻמְרָתִי.

וּבֹא הַצַּדִּיק לְהַמְלִיךְ, וְהָיָה מִתְפַּלֵּל וְלֹא הוֹעִיל, וְהוֹדִיעוּ לוֹ שֶׁהוּא כִּשְׁוֹף.

וְהַצַּדִּיק הַנ"ל הָיָה גְבוּהָ לְמַעְלָה מִן כָּל הַכִּשְׁפִּים, וּבֹא הַצַּדִּיק וְהוֹדִיעַ לְהַמְלִיךְ שֶׁהוּא כִּשְׁוֹף, וְשֶׁהִשְׁלִיכוּ הַכִּשְׁוֹף לַמַּיִם, וְאִין תִּקְנָה לְהֶבֶן מָלֵךְ כִּי אִם שֶׁיִּשְׁלִיכּוּ הַמְכַשֵּׁף שֶׁעָשָׂה הַכִּשְׁוֹף לַמַּיִם,

אָמַר הַמָּלֶךְ: אֲנִי נוֹתֵן לָךְ כָּל הַמְכַשְׁפִּים לְהִשְׁלִיכֵם לַמַּיִם כְּדִי שֶׁיִּתְרַפָּא בְּנִי.

וְנִתְרַאָה הַבֵּת מַלְכָּה וְרָצְתָה אֶל הַמַּיִם לְהוֹצִיא הַכִּשְׁוֹף מִן הַמַּיִם, כִּי הָיְתָה יוֹדַעַת הֵיכָן מִנַּח הַכִּשְׁוֹף, וְנִפְלָה אֶל הַמַּיִם. וְנַעֲשֶׂה רָעַשׁ גָּדוֹל שֶׁהַבֵּת מָלֵךְ נִפְלָה אֶל הַמַּיִם,

וּבֹא הַצַּדִּיק הַנ"ל וְאָמַר לָהֶם שֶׁהֶבֶן מָלֵךְ יִתְרַפָּא, וְנִתְרַפָּא, וְנִתְיַבֵּשׁ הַצָּרַעַת וְנִפְּל וְנִקְלַף כָּל הָעוֹר מִמֶּנּוּ

וְנַעֲשֶׂה מַאֲבָנִים טוֹבוֹת כָּלוּ, וְהָיָה לוֹ כָּל

הַסְּגֻלוֹת שֶׁל כָּל הָאֲבָנִים טוֹבוֹת:

(הֵינּוּ כִּי אַחֵר שֶׁנִּקְלַף הָעוֹר אַז נִתְגַּלָּה וְנִרְאָה שֶׁהֶבֶן מָלֵךְ הוּא כָּלוּ מַאֲבָנִים טוֹבוֹת, כְּאֲשֶׁר אָמַר הַצַּדִּיק הַנ"ל).

שאלות לחידודא

במח 38אך:

מעשה ה' מבין מלך שהיה מאבנים טובות

<p>ו. מה ענה הצדיק שמצאו?
 ☐ שיתפלל על המלך
 ☐ שיהי' להמלך בן
 ☐ שאינו יודע כלל</p> <p>ז. מה אמר החכם למלך?
 ☐ שיביא לו כל המיני אבנים טובות
 ☐ שיביא לו אבן טובה
 ☐ שיביא לו כל המיני מרגליות שבעולם</p> <p>ח. מה אמר אח"כ החכם מה יהי' עם הבן שלהם?
 ☐ שיהיה כולו מאבנים טובות
 ☐ שיהיה לו כל הסגולות של כל אבנים טובות
 ☐ שתי התשובות נכונות</p> <p>ט. מה ראתה הבת מלכה כשרצתה לכרוך אצבעו של הבן?
 ☐ ראתה שם אבן טוב
 ☐ ראתה שם מרגלית
 ☐ ראתה שם אבנים טובות</p> <p>י. האם למדת את המעשה השבוע?
 ☐ רציתי
 ☐ פעם
 ☐ פעמים</p> | <p>א. מה גזר המלך על היהודים?
 ☐ שיביאו לו צדיק שיתפלל עליו
 ☐ שיביאו לו חכם שיתפלל עליו
 ☐ שיתפללו בעבורו שיהיה לו בנים</p> <p>ב. מה ענה הצדיק שמצאו?
 ☐ שיתפלל על המלך
 ☐ שכל אחד יתן צדקה
 ☐ שאינו יודע כלל</p> <p>ג. מה ילדה המלכה אז?
 ☐ בן
 ☐ בת
 ☐ בן ובת</p> <p>ד. מה היתה יכולה הבת כשהיתה בת ד' שנים?
 ☐ כל החכמות
 ☐ לזמר בכלי שיר
 ☐ כל החכמות ולזמר בכלי שיר וכל הלשונות</p> <p>ה. מה שוב גזר המלך על היהודים?
 ☐ שיביאו לו צדיק שיתפלל עליו
 ☐ שיביאו לו חכם שיתפלל עליו
 ☐ שיתפללו שיהיה לו בן</p> |
|--|--|

בעומק המעשה

מאיזה מידה אנו לומדים במעשה זו להתרחק מאוד ?
 כמה פעמים גזר המלך ? מה גזר המלך על היהודים ? ומה עשו היהודים ?

תשובות על המבחן של שבוע שעבר

איזה לשון שמופיע במעשה זו - נמצא גם בפרשה שבחומש בראשית ? **וַתַּפְּעֵם רוּחוֹ** בפרשת מקץ

מאיזה מידה אנו לומדים במעשה זו להתרחק מאוד ? **כעס**

היכן מרומז בתהילים "ציצית" ו"תפילין" ? **"וַתַּפְּעֵם רוּחוֹ" - "עֲבוֹתֵימוֹ", - "צִיצִית", - "עֲבָדוֹ", זֶה צִיצִית. "בִּירְאָה", זֶה תַּפְּלִין. (תהילים ב')**

דעם רבינ'ס
אעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמורים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: בפקס - 1532-6519611 להודעות - 02-5345040 לקבלת הגליון באימייל - 025345040@gmail.com